

Domein Sociaal

02 april 2024

Agenda

- Inleiding
- Presentatie
  - 1 Gesprekken met raadsfracties: de rode draden
  - 2 Overzicht stand van zaken Sociaal Domein
  - 3 Vervolgacties
  - 4 Concern controller
- Vragen en dialoog

Inleiding > achtergrond

Beeldvorming over het sociaal domein

- Feiten en/of beelden bij raadsleden en college

Behoefte aan objectivering en concretisering

- Belangrijk om inzicht te krijgen in de beelden

1. Gesprekken met raadsfracties

- ❖ 9 fracties hebben een gesprek gevoerd
- ❖ Overeenkomsten, maar ook verschillen in beleving en oordeel
- ❖ Beelden sluiten voor een deel aan bij de gesprekken die gevoerd zijn over samenwerking tussen college en raad, door griffier en gemeentesecretaris
- ❖ Herkenbare beelden

Rode draden uit de gesprekken: *wat hebben we opgehaald?*

1. Rode draden

1.1 Informatiebehoefte

1.2 Ruimte voor beeldvorming (vóór oordeels- en besluitvorming)

1.3 Kwaliteit dienstverlening en arbeidsmarkt

1.4 Financiën

1.5 Monitoring en grip

Rode draden: onderliggend

“Het sociaal domein in de stad is niet op orde”

“Het domein sociaal is niet op orde”

De informatiepositie van raad en college in het sociaal domein is niet op orde

1.1 Informatiebehoefte

- ❖ Dashboards: “wordt met spanning op gewacht”
- ❖ Bestuurlijke stukken: varieert van “niet duidelijk tot flink verbeterd”
- ❖ Informatiebijeenkomsten: worden gewaardeerd, maar er is te weinig tijd voor verdieping
- ❖ “Kennis van de raad verbeteren”

1.2 Ruimte voor beeldvorming

- ❖ Weinig tijd voor beeldvorming
- ❖ Te snel besluiten moeten nemen
- ❖ De context van een voorstel en de samenhang met andere voorstellen is niet altijd helder
- ❖ “We hebben nooit het hele plaatje in beeld”

1.3 Kwaliteit dienstverlening en arbeidsmarkt

- ❖ Wat betekent krapte op de arbeidsmarkt voor het sociaal domein, zowel voor gemeente zelf als ook voor organisaties?
- ❖ Wat is het verloop binnen de gemeente in het sociaal domein?
- ❖ Hoe worden verbindingen gelegd tussen de verschillende ontwikkelingen zoals veerkrachtige wijken, wijkgericht werken?
- ❖ “Hebben we nog wel genoeg mensen om het werk te kunnen doen?”
- ❖ “Wat betekent dit voor de inwoners van onze stad?”

1.4 Financiën

- ❖ Hoe komen we van een tekort van ruim 23 miljoen in 2020 naar de begroting 2024?
- ❖ Begroting en jaarrekening zijn niet geschikt om inzicht te krijgen
- ❖ De financiële paragraaf is niet altijd duidelijk
- ❖ “De financiën zijn niet te volgen in de P&C stukken, we moeten het zelf bij elkaar tellen”

1.5 Monitoring en grip

- ❖ “Hoe kunnen we het inhoudelijk volgen?”
- ❖ “Hoe kunnen we als raad bijsturen?”
- ❖ “Komt het geld goed terecht?”
- ❖ Hoe wordt er gestuurd op gecontracteerde organisaties?

2. Wat was de opgave: in control komen

- ❖ Financiën op orde brengen
- ❖ Organisatiestructuur aanpassen: reorganisatie
- ❖ Basis op orde brengen: processen en systemen
- ❖ Zorg opnieuw inkopen: impact voor de inwoner

De afdelingen van domein Sociaal

Reorganisatie Domein Sociaal, vier nieuwe afdelingen vanaf 1 juli 2024
Beleid en uitvoering bij elkaar gebracht en bedrijfsvoering gecentraliseerd

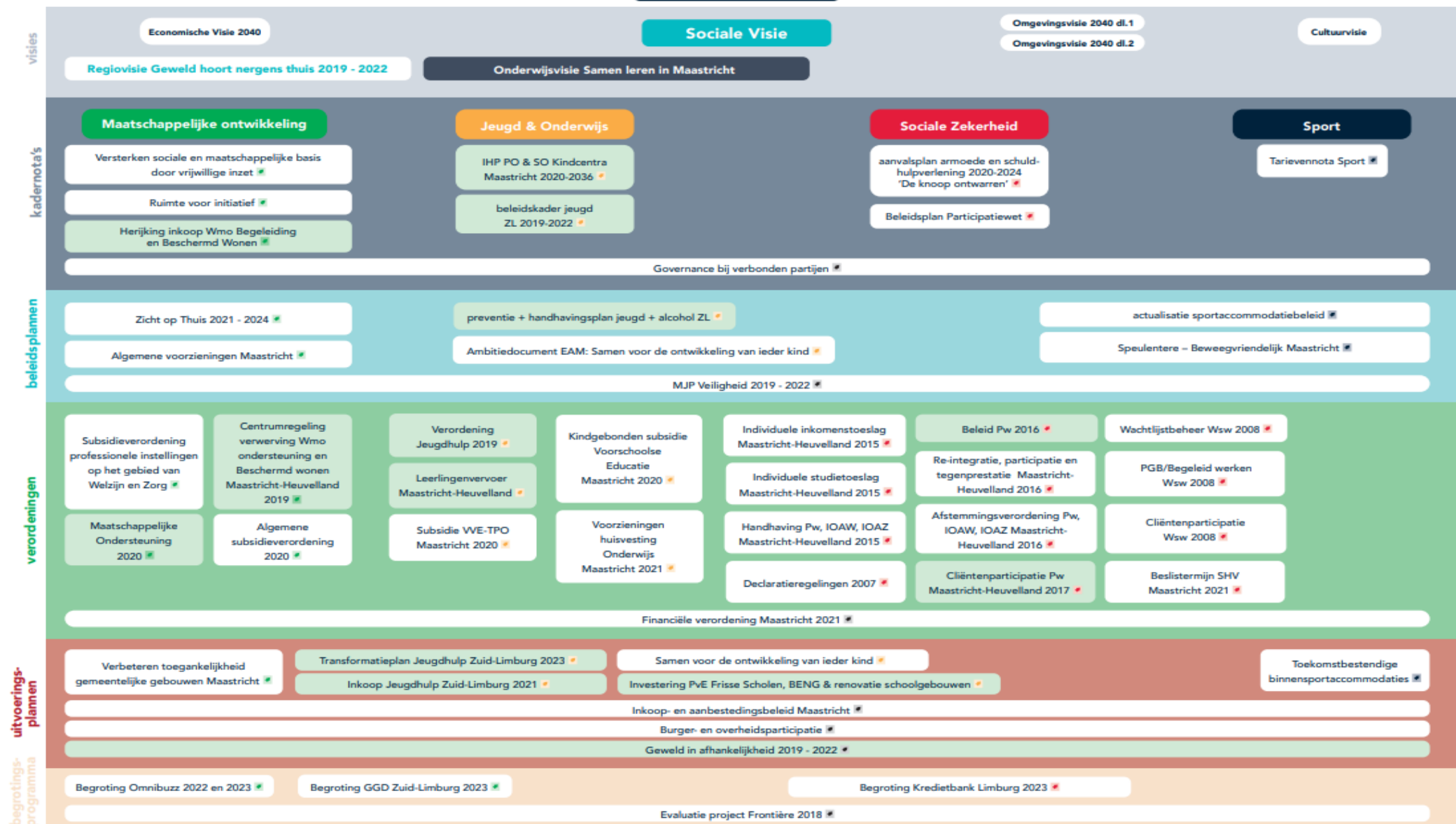

De basis voor het sociaal domein

Startversie Raadsbesluiten Sociaal - klikbaar juli 2022

Stadsvisie 2040

regionaal besluit (groen)
 lokaal besluit (wit)

AFDELING SOCIALE ZEKERHEID

Gemeenschappelijke regeling
Maastricht-Heuvelland

5 gemeenten

114 miljoen totale omvang
van de afdeling

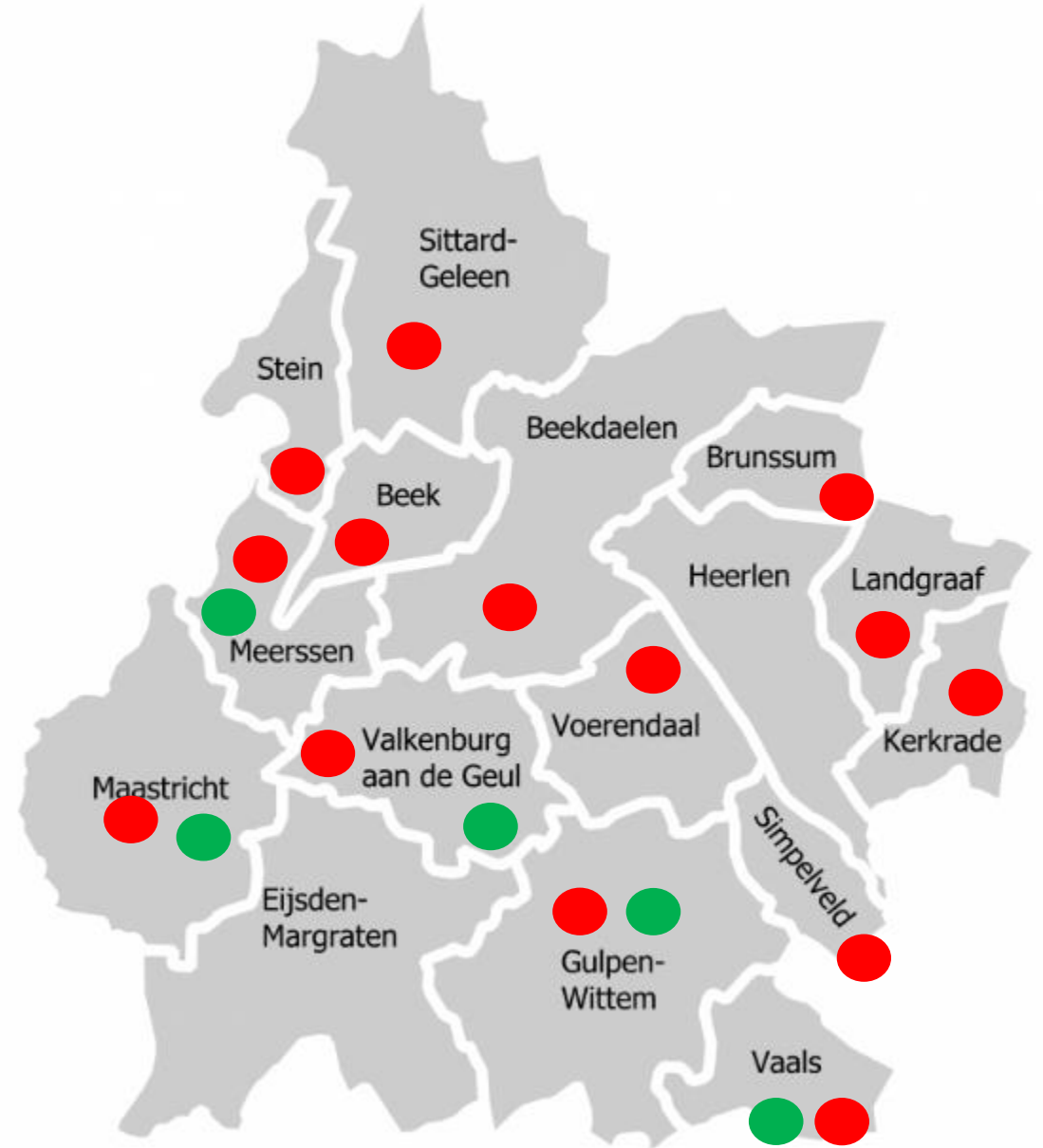
Regelingen voor ondernemers

14 gemeenten.

4.200 uitkeringsdossiers
50.000 minimaregelingen
7.000 re-integratieactiviteiten
Etc.

151 medewerkers (120 Fte)
1 team beleid sociale zekerheid
2 teams inkomen (uitvoering)
2 teams werk & participatie (uitvoering)

AFDELING JEUGD EN ONDERWIJS

Uitvoering
leerlingenvervoer,
leerplicht en VSV

6 gemeenten

62 miljoen totale omvang
van de afdeling

Werkzaamheden
inkoop Jeugdhulp

16 gemeenten.

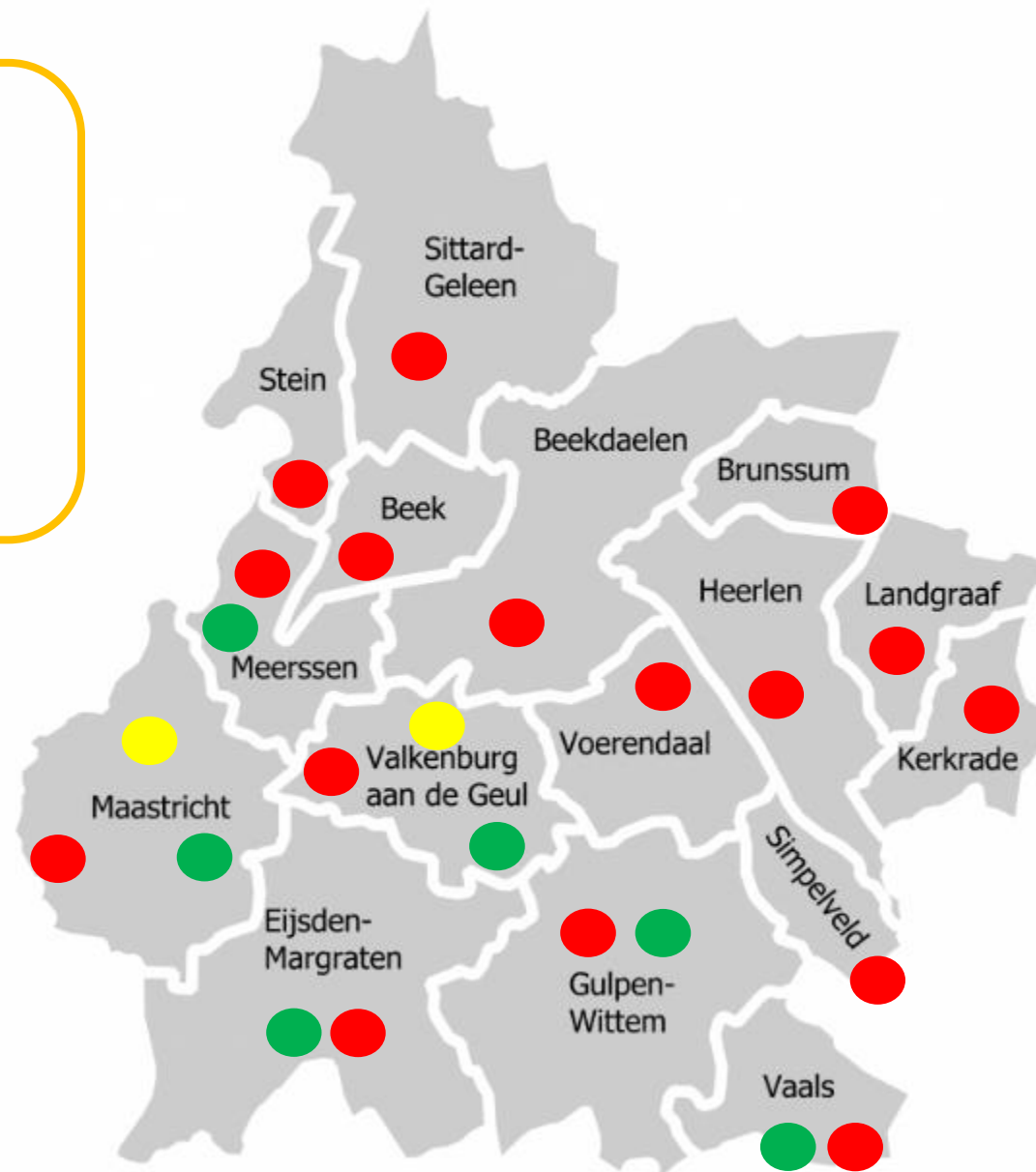

2.800 kinderen jeugdhulp
2.500 kinderen leerl.verv.
1.200 dossiers leerplicht
Etc.

Uitvoering
Jeugdhulp

2 gemeenten

70 medewerkers (58 Fte)
1 beleidsteam Jeugd en Onderwijs
1 team Jeugd (uitvoering)

AFDELING MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Inkoop Wmo
begeleiding en
beschermd thuis

6 gemeenten

111 miljoen totale omvang
van de afdeling

Preventie en
sociale basis

1 gemeente

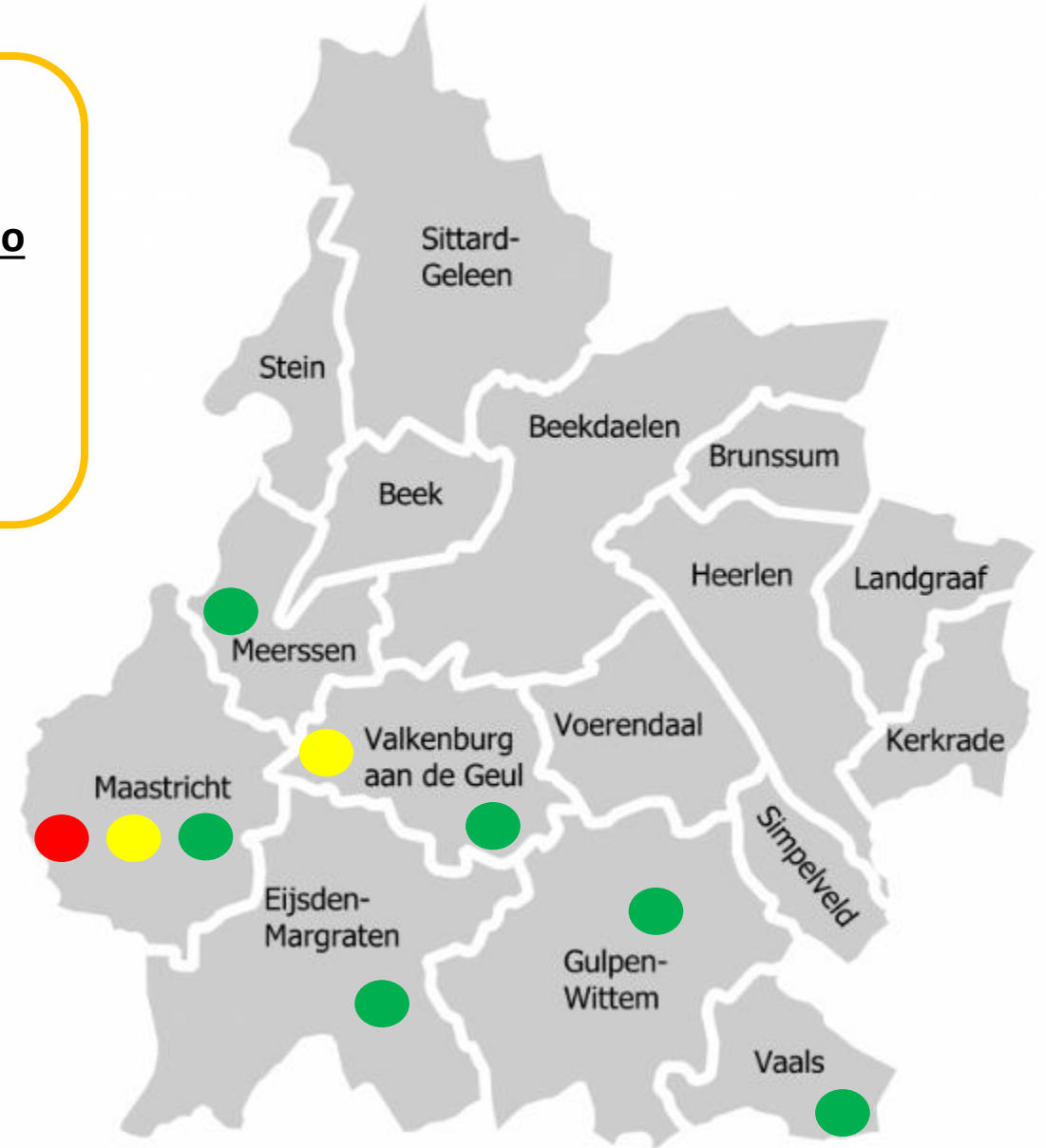

10.000 cliënten
700 VT-meldingen
175 activiteiten vrijwilligers
Etc.

Uitvoering Wmo

2 gemeenten

89 medewerkers (72 Fte)
1 beleidsteam Maatschappelijke ontw.
2 teams Wmo (uitvoering)

AFDELING CENTRALE TAKEN & ONDERSTEUNING

Ondersteuning Wmo

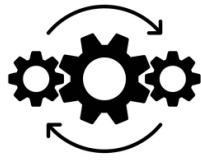
6 gemeenten

7 miljoen totale omvang
van de afdeling

Ondersteuning Sociale Zekerheid

14 gemeenten

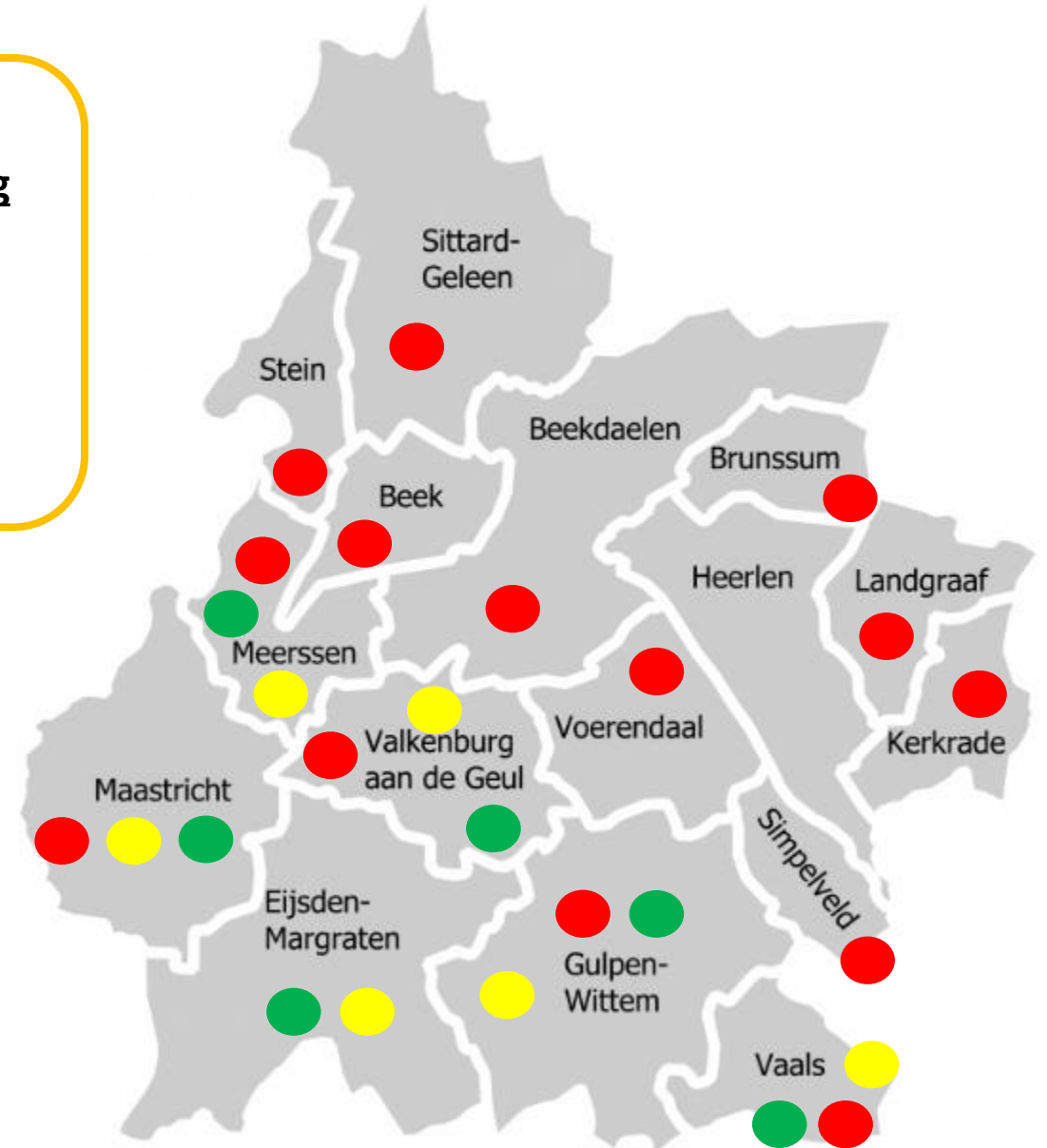

50.000 poststukken
40.000 onderst. werkproc.
Audits, sociale recherche,
administratie, Etc.

Ondersteuning Jeugd en Onderwijs

6 gemeenten

130 medewerkers (105 Fte)
4 teams

3. Vervolgacties

3.1 Informatiebehoefte

Dashboards: ze zijn er en worden verder doorontwikkeld

Kwaliteit bestuurlijke stukken: dit traject is al gestart, zowel voor college- als raadsvoorstellen

Informatiebijeenkomsten: gaan we organiseren, kan op andere locaties, waar nodig met inbreng externen, ter verbreding van de beeldvorming, organiseren we op maat en naar behoefte

“Kennis van de raad verbeteren”: in overleg de griffie en passend met het bredere lopende traject (Studium Generale/kennissessies)

3.2 Ruimte voor beeldvorming

Raads- en collegeplanning: gaat veranderen

Ruimer en tijdiger plannen: aanpassen planning zodat er tijd is voor beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming

Beeldvorming: in raadsplanning opnemen en waar nodig via extra bijeenkomsten (waar nodig op locatie en met externen)

Aanpassen format raadsvoorstellen: is al opgepakt

3.3 Kwaliteit dienstverlening en arbeidsmarkt

Monitoren kwaliteit: via dashboards en contractmanagement wordt kwaliteit gevolgd (is volop in ontwikkeling)

Krapte arbeidsmarkt intern: Technologische middelen en verder automatiseren/digitaliseren is nodig, ook voor de externe arbeidsmarkt. De vijver wordt kleiner, samenwerking afdeling P&O in het kader van de werving.

Krapte arbeidsmarkt extern: innovatie en anders werken wordt een grote opgave. Inhoudelijk doorontwikkelen met externe partners, voorbeeld HbH en project “thuiszorg”.

Impact inwoners: veelheid aan interventies, o.a. IZA/Gala (ook voor langere termijn)

3.4 Financiën

Taakstelling: van 23 miljoen naar 1,5 miljoen omgebogen en bijgestuurd: maandelijkse sturingsgesprekken, nauwe integrale samenwerking

Begroting en jaarrekening: volgt de systematiek van de BBV, is verplicht, daarnaast extra overzicht opstellen voor beter inzicht

Financiële paragraaf: wordt opgepakt in het bredere traject van verbetering raads- en collegevoorstellen

Besteding middelen: via dashboards, accountgesprekken en contractmanagement. Opnemen in rapportages.

De ontwikkeling van de bezuinigingen

2019-2020 (22,6 miljoen tekort)

2021-2023 (12,4 miljoen tekort)

2024 (0 miljoen tekort)

- Rapporten KPMG, VNG etc en grote financiële opgave
- Noodzaak om inhoudelijk, organisatorisch en op proces- en systeemniveau bij te sturen

- Bezuinigingen doorgevoerd en omgebogen
- Strakker sturen op basis van data
- Herijkingen via inkoop

- Traject bezuinigen op subsidies (1,5 miljoen) in het sociaal domein wordt uitgevoerd
- Aandachtspunt: fluctuaties in de budgetten en de kosten.

Fluctuaties: ondanks de te realiseren bezuinigingen draait de wereld en maatschappij door. De eerder genoemde elementen zoals de Corona-crisis, de oorlog in Oekraïne, etc. zijn allemaal elementen die de afgelopen jaren een rol hebben gespeeld. Het sociaal domein moet hierbij gewoon de winkel openhouden en de financiële en inhoudelijke resultaten behalen. De ontwikkeling die de afgelopen periode is ingezet helpt bij het meer en meer in control krijgen van een enorm complexe wereld. Echter, de wereld en maatschappij zullen altijd het sociaal domein in meer of mindere mate blijven beïnvloeden. Dit is een gegeven maar we streven altijd naar een zo minimaal mogelijke impact op onze burger en onze middelen.

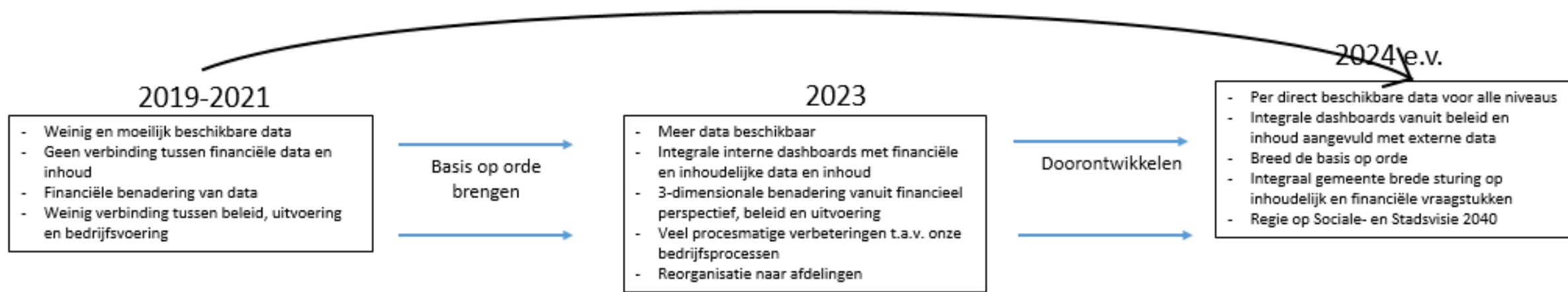
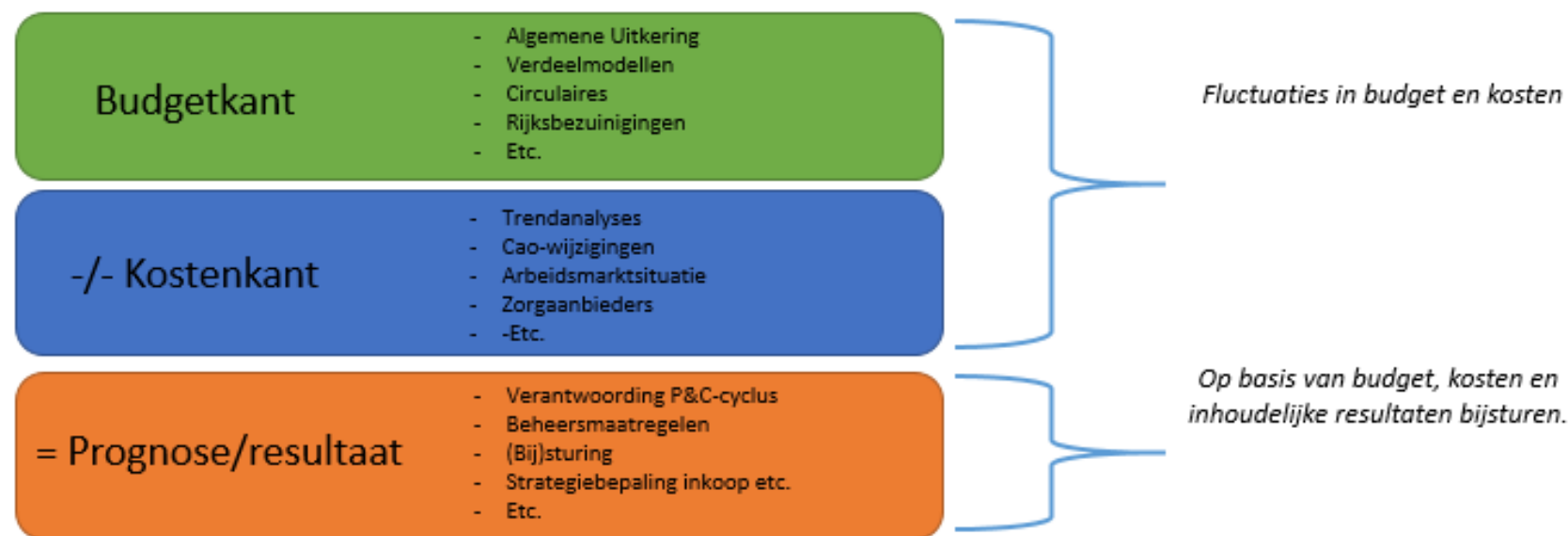

3.5 Monitoring en grip 1

- **Ontwikkeling datagestuurd werken:** loopt volop, “niet morgen af”
- **Maandelijks sturingsgesprekken:** met uitvoering, beleid en financiën
- **Dashboards:** van data naar duiding naar (bij)sturing
- **Contractmanagement:** gecentraliseerd en wordt doorontwikkeld
- **Subsidiebureau:** professionaliseren van subsidietraject
- **Impact voor inwoners:** bereiken we wat we zouden moeten bereiken. Uitvoering binnen en buiten gemeente belangrijk!

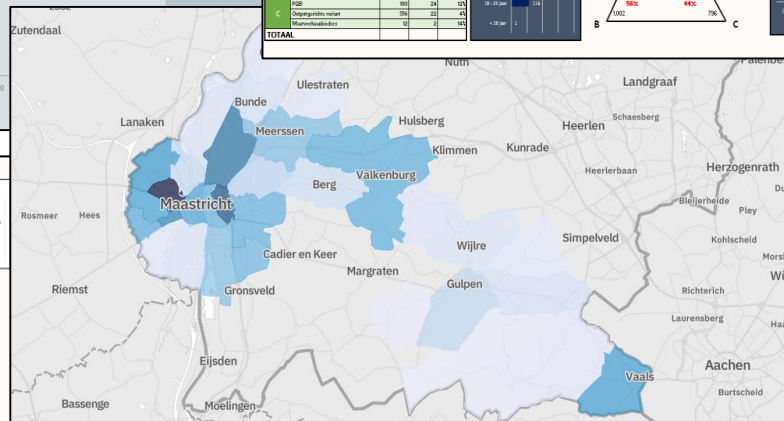
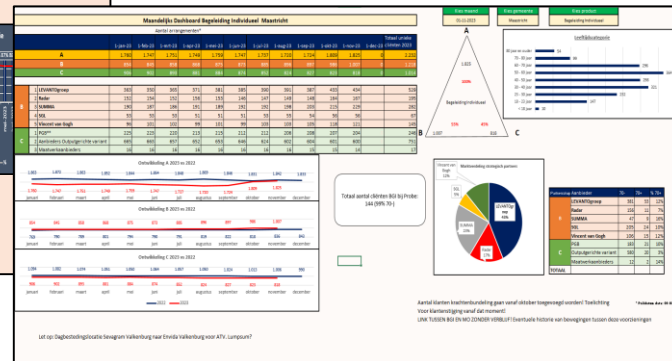
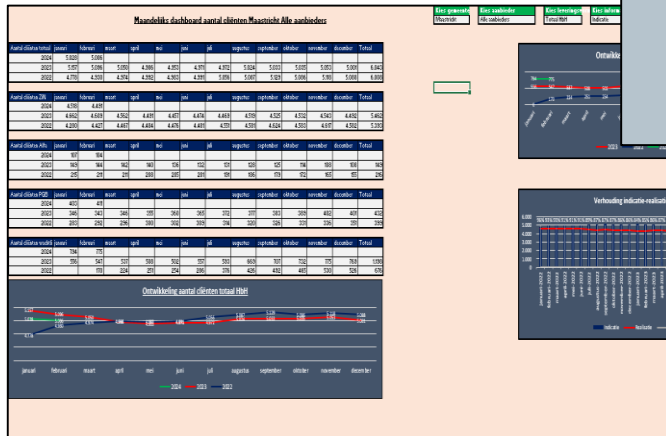
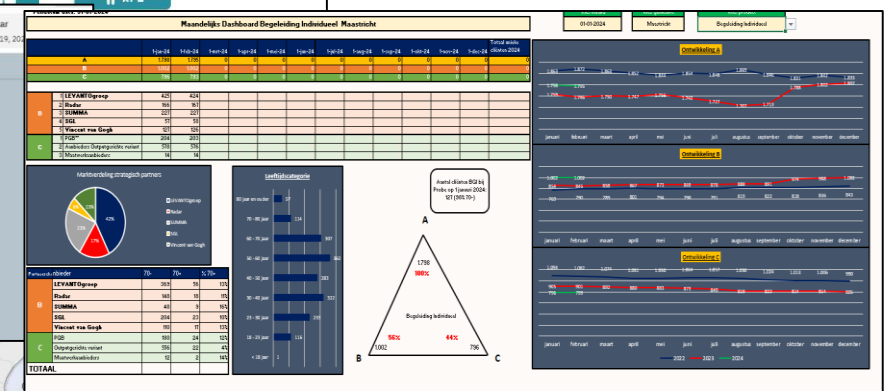
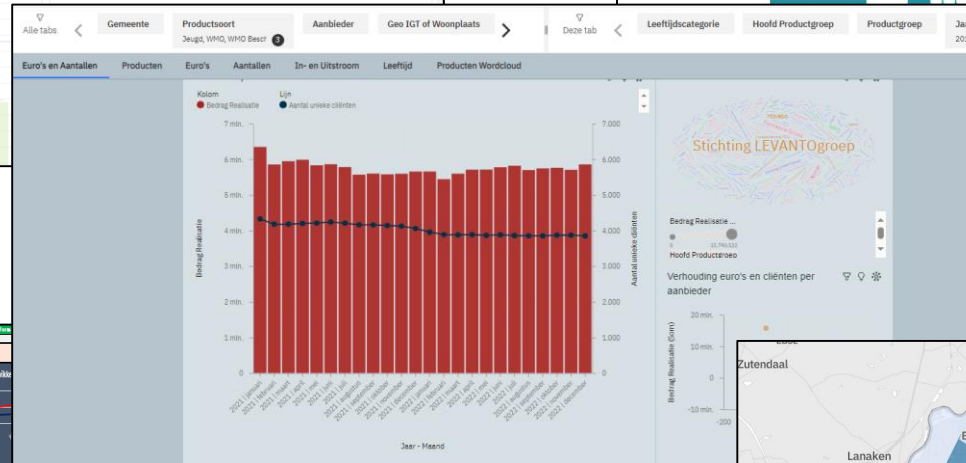
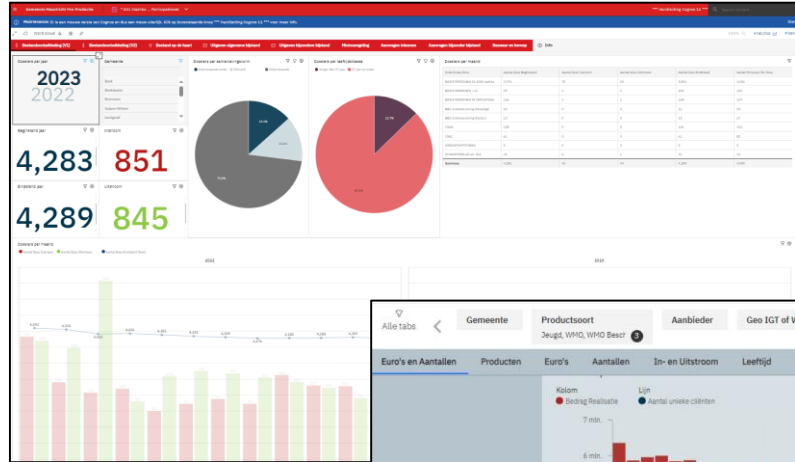

De ontwikkeling van de prognoses/informatievoorziening

Het Sociaal Domein heeft een grote centrale rol binnen 14 van de 17 maatschappelijke opgaven. Dit betekent dat er altijd niet-beïnvloedbare en niet voorspelbare factoren een (grote) rol kunnen hebben op de taken (en financiën) die worden uitgevoerd. Enkele voorbeelden hierbij zijn: de Corona-crisis, de oorlog in Oekraïne, de energiecrisis, landelijk politieke stromingen en crisissen, snel wijzigend Rijksbeleid, verdeelmodellen (BUIG), landelijke bezuinigingen in onderwijs en zorg, inflatie, etc. zijn allemaal elementen die (financieel) effect kunnen hebben.

Dashboards

Aantal cliënten in de komende maanden gaan vanaf oktober (ongeveer) worden! Toekijking voor de komende maanden van de komende maanden.

3.5 Monitoring en grip 2

Waar staat het sociaal domein in de route om 'in control' te komen?

Vanuit concerncontrol is in 2023 hard gewerkt om de basis te leggen voor de rechtmatigheidsverantwoording. Uit de managementletter van Deloitte blijkt dat hier enorme stappen zijn gezet. Eén van de koplopers is het sociaal domein.

